ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστική • ενημέρωση

Θωμάς Σουνάπογλου*

1. Το αποτέλεσμα των τελευταίων εκλογών είναι βαθιά **αρνητικό,** καθώς η νέα Βουλή θα εκπροσωπείται κατά 95% από μνημονιακές δυνάμεις και τους ναζί της ΧΑ. Αυτό το ποσοστό βεβαίως δεν αντιστοιχεί ευθέως στο Λαό, αφού σε κάποιο βαθμό η ψήφος στο ΣΥΡΙΖΑ δε σημαίνει στήριξη, ούτε καν ανοχή στα μνημόνια και τους νόμους που έπονται. Παρόλα αυτά, ούτε το γεγονός αυτό, ούτε η μεγάλη αποχή μπορεί να ερμηνευθεί ως αποδοκιμασία του ΣΥΡΙΖΑ και των κυρίαρχων πολιτικών. Αντίθετα, όλα αυτά αναδεικνύουν την τεράστια **ήττα** της Αριστεράς σε όλες τις εκφάνσεις της, που φιλοδοξούσε να εκφράσει τη Ρήξη με τις κυρίαρχες πολιτικές και την περιγραφή ενός άλλου υπαρκτού και συγκεκριμένου δρόμου για το Λαό.

Συνολικά το αποτέλεσμα είναι άμεση αντανάκλαση τόσο των πολιτικών αδιεξόδων της Αριστεράς όσο και της ολοκληρωτικής ήττας των δυνάμεων της εργασίας όπως φάνηκε στην επταετία της όξυνσης της κρίσης και της νομοθετικής παντοδυναμίας του κεφαλαίου μέσω των μνημονίων.

2. Για την ήττα αυτή θα πρέπει να αναζητηθούν σοβαρές **ευθύνες** στον τρόπο με τον οποίο πολιτεύεται και πολιτικοποιεί το Λαό η Αριστερά. Η εικόνα που δίνουν οι μέχρι στιγμής απολογισμοί χαρακτηρίζονται καλύτερα με τη φράση του Μ. Κατσαρού: “Παραμένω εν πλήρη συγχυση αθώος”. Τόσο η ΛΑΕ, όσο και η ΑΝΤΑΡΣΥΑ, αλλά και το ΚΚΕ απέτυχαν όλη αυτήν την περίοδο **να συγκροτήσουν ένα υπαρκτό ρεύμα εντός της κοινωνίας που θα τραβήξει τα πράγματα εμπρός και θα αναδεικνύουν ΑΜΕΣΗ πολιτική διέξοδο.**

Αν κάποιος μας έλεγε ότι μετά από 5,5 χρόνια μνημονίων, το κάψιμο των περισσοτέρων πολιτικών εφεδρειών της Αστικής τάξης και το ξεμπρόστιασμα της Αριστερής (τουλάχιστον στα μάτια του κόσμου) διαχείρισης, θα είχαμε το τμήμα του ΣΥΡΙΖΑ που θα διαφωνούσε με την πλήρη ενσωμάτωση αυτού, εκτός βουλής, και το ΚΚΕ και την ΑΝΤΑΡΣΥΑ καθηλωμένα στο 5,55% και 0,85%, αντίστοιχα, θα τον περνούσαμε το λιγότερο για ηττοπαθή…

Και όμως όχι μόνο έχουμε την **περιθωριοποίηση της ρηξιακής λογικής** από την κεντρική

πολιτική σκηνή, αλλά και μια άνευ προηγουμένου **ακινησία στο κοινωνικό πεδίο,** όπου το κίνημα περιορίζεται σε επιμέρους, ηρωικές κατά τα άλλα, μάχες οπισθοφυλακής.

3. Στα παραπάνω πλαίσια, οι ηγεσίες της Αριστεράς θα πρέπει αντί να ψάξουν άλλοθι για να δικαιώσουν τις πολιτικές τους επιλογές, να αναλάβουν τις ευθύνες τους και να ανοίξουν βαθιά τη συζήτηση, έχοντας υπόψη ότι **ένας κύκλος κλείνει,** κατά τον οποίο απέτυχε σε γενικές γραμμές ο διπλός στόχος: να είναι η Αριστερά και το εργατικό κίνημα **κοινωνικά χρήσιμοι,** ώστε να μην περάσουν τα μέτρα, να διαρραγεί το μέτωπο της επίθεσης, να δημιουργηθούν όροι συλλογικής διαπραγμάτευσης και επιβολής, και ακόμα περισσότερο να συμβάλλει η Αριστερά στη **συγκρότηση ενός πολιτικού και κοινωνικού, ιστορικού μπλοκ** που θα επιφέρει σοβαρά χτυπήματα στην κυρίαρχη πολιτική.

Με βάση αυτά θα πρέπει οι ηγεσίες της Αριστεράς να αναλάβουν τις ευθύνες τους οι οποίες συνοψίζονται στα εξής:

- **Πρόγραμμα**

Αυτό που ηττήθηκε σε πολύ μεγάλο βαθμό είναι μια ελκυστική και συνολική πρόταση για την επιβίωση της κοινωνίας. Η **ΛΑΕ** έδειχνε με πολλές ταλαντεύσεις να φτάνει μέχρι το «μπορεί και να βγούμε από το ευρώ», ενώ οι αναζητήσεις του κόσμου που μπορεί να έβλεπε θετικά ένα τέτοιο ενδεχόμενο ήταν το «και πως θα τα καταφέρουμε; Με ποια παραγωγή;» ή ακόμα χειρότερα αν μετά από μια τέτοια κίνηση γίνουμε Ουκρανία ή Συρία.. Το **ΚΚΕ** ακόμα διεκδικούσε ψήφους είτε στενά ιδεολογικούς, είτε ψαρεύοντας στα θολά της απογοήτευσης του λαού από τον ΣΥΡΙΖΑ (όπως όλες οι δυνάμεις εξάλλου). Η δε **ΑΝΤΑΡΣΥΑ,** είτε έδειχνε μεγαλύτερο άγχος να αποδείξει ότι η ΛΑΕ δεν τα λέει όσο επαναστατικά πρέπει, είτε κάθισε πάνω στις βασικές προγραμματικές κατευθύνσεις του 2010, ως απάντηση για κάθε πρόβλημα..

Για παράδειγμα, είναι ερώτημα για το ποια είναι η προγραμματική πρόταση, αλλά και οι πρωτοβουλίες της ΑΝΤΑΡΣΥΑ για κομμάτια που χτυπιούνται σκληρά από την κρίση, όπως είναι αυτοαπασχολούμενοι μηχανικοί ή αυτοί που εργάζονται σε μικρά γραφεία, 7 χρόνια μετά το ξέσπασμα της κρίσης...

Σε αυτό το σημείο βέβαια η κριτική πρέπει να είναι ακόμα πιο οξεία, καθώς δεν πρόκειται για πολιτική φτώχεια απλά, αλλά για **πολιτική επιλογή,** που χρεώνει μια περαιτέρω εμβάθυνση του προγράμματος ως διαχειριστική! [δεν είναι καθόλου τυχαίες οι αντιδράσεις που προκάλεσαν εντός της ΑΝΤΑΡΣΥΑ οι απαντήσεις της πολύ θετικής πρωτοβουλίας

#ask_antarsya]. Η συμμαχία βέβαια με το ΕΕΚ του οποίου οι θέσεις («ευρώ ή δραχμή ψευτοδίλημμα», «εφαρμογή του προγράμματος μόνο με εργατική εξουσία»), τουλάχιστον προγραμματικά, δεν διαφέρουν πολύ από την επίκληση της λαϊκής εξουσίας του ΚΚΕ, επέτεινε και άλλο το πρόβλημα.

- **Φορείς Υλοποίησης**

Ακόμα και όταν πολλοί αγωνιστές και εργαζόμενοι, κοιτούν με ενδιαφέρον τα προγράμματα των τριών βασικών συνιστωσών της Αριστεράς, ρωτώντας: «Μα, ποιος θα τα κάνει όλα αυτά;», έρχεται αντιμέτωπος είτε με τη χρεωκοπημένη για την ώρα λογική της ΛΑΕ («μια πιο έντιμη κυβέρνηση της Αριστεράς, που θα έχει καλές προθέσεις…»), είτε με τα νεφελώδη και γενικόλογα σχήματα της ΑΝΤΑΡΣΥΑ περί οργανωμένου λαού, που είναι παντού και πουθενά… Φυσικά για το ΚΚΕ είναι πιο εύκολα τα πράγματα, αφού έχει ήδη ξεκαθαρίσει ότι «αυτή τη στιγμή δεν έχει πολλά να περιμένει ο λαός..».

Μπροστά στα βασανιστικά ερωτήματα του κόσμου, δεν αρκούν οι αόριστες και εν πολλοίς φαντασιακές απαντήσεις περί «οργανωμένου Λαού», όταν τα βήματα που μετράμε σε αυτή την κατεύθυνση είναι μηδαμινά. Παράλληλα, δεν αντιστοιχεί την σημερινή περίοδο η συζήτηση για την Κυβέρνηση και την Εξουσία να κλείνει (χωρίς καν να έχει ανοίξει ποτέ στην πραγματικότητα), αψηφώντας την πολύτιμη ιστορική εμπειρία της Αριστεράς, αλλά και τις σημαντικές υπαρκτές απόπειρες στη **Λ. Αμερική.** Όλα αυτά δείχνουν **απουσία μάχιμου πανεθνικού σχεδίου και συνολικού επαναστατικού προσανατολισμού.**

- **Πολιτική εκπροσώπηση**

Η απουσία συνολικού σχεδίου από την Αριστερά, έχει ως αποτέλεσμα την **αδυναμία της να συνδέσει τους κοινωνικούς αγώνες, την κινητοποίηση του κόσμου, με μια συνολική πολιτική πρόταση που θα εκπροσωπεί το κίνημα, το Λαό και τις ανάγκες του παντού.** Απουσιάζει εκείνη η πολιτική εκπροσώπηση που θα επιστρέφει και θα ενδυναμώνει και άλλο το λαϊκό κίνημα στους αγώνες του. Για το λόγο αυτό, η Αριστερά σήμερα ρέπει ανάμεσα στην **πολιτικολογία,** χωρίς ουσιαστική κινητοποιημένη κοινωνική βάση, και τον **κινηματισμό,** που όμως εξαντλείται γρήγορα είτε επειδή «οι αγώνες δεν κερδίζουν», είτε επειδή το κίνημα ψηφίζει τελικά ΣΥΡΙΖΑ.

4. Ειδικά για την **ΑΝΤΑΡΣΥΑ**, παρά την πολύ σημαντική της συμβολή στους αγώνες των τελευταίων ετών, η παραπάνω διάσταση μεταξύ πολιτικής δράσης και κοινωνικών αγώνων εμφανίζεται ακόμα πιο διακριτά. Οι εσωστρεφείς αντιπαραθέσεις (κυρίως σε επίπεδο

πολιτικών γραφείων) επέφεραν την **αδυναμία αποτελεσματικής και ενιαίας εκτίμησης της κατάστασης.**

Έτσι, απουσίασε μια σαφής και εύστοχη **εκτίμηση για την ενσωμάτωση του ΣΥΡΙΖΑ,** που κάθε άλλο παρά ομαλή θα ήταν και θα έδινε ευκαιρίες για τη συγκρότηση σε κοινωνικό επίπεδο ενός διακριτού ρεύματος αντιπολίτευσης. Αντίστοιχα, **υποτιμήθηκαν οι τάσεις κριτικής εντός του ΣΥΡΙΖΑ,** ειδικά αυτές των οργανωμένων δυνάμεων και δε λήφθηκαν οι απαραίτητες πρωτοβουλίες ουσιαστικής επαφής με αυτές και επιτάχυνσης της ρήξης στον ΣΥΡΙΖΑ. Κάπως έτσι, φτάσαμε η ανταρσία της ν. Σύριζα να αποτελεί «ευχάριστη έκπληξη» για τους περισσότερους και δυστυχώς όχι δεδομένα για όλους ευχάριστη.

Φτάσαμε, λοιπόν, την κρίσιμη στιγμή, η Αριστερά της Ανατροπής **να μην είναι έτοιμη για πολλοστή φορά.** Πορευτήκαμε **χωρίς εκείνη την πολιτική προετοιμασία και τους αντίστοιχους κοινωνικούς δεσμούς,** που θα καθόριζαν την πορεία των γεγονότων σε άλλη πορεία. Η δειλία, το λάθος timing και η κοντόφθαλμη ικανοποίηση από τις δεξιές διολισθήσεις ή την εκλογική αποτυχία των διπλανών έρχονται απλά να συμπληρώσουν το παζλ. Ακόμα και η τολμηρή και άκρως σημαντική εμπλοκή των δυνάμεων της ΑΝΤΑΡΣΥΑ για το ΟΧΙ στο Δημοψήφισμα, που ανέβασε το κύρος της στο Λαό και ειδικά στον κόσμο της Αριστεράς, έμεινε στη μέση από την επακόλουθη φοβία για μεγάλες ενωτικές πρωτοβουλίες που θα μπορούσαν να εκπροσωπήσουν πολιτικά τις μαχητικές τάσεις του Λαού, παρά τις αντίθετες γνώμες (βλέπε Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ μπροστά σε νέες προκλήσεις).

Η πολιτική κατάσταση που περιγράφεται παραπάνω επηρεάζει και επηρεάζεται από την οργανωτική συγκρότηση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, με τον μεγάλο χαμένο να είναι η **δημοκρατία** εντός της, σε κατεύθυνση διαφορετική από τη λογική της «ΑΝΤΑΡΣΥΑ των μελών» (μετατροπή των Τοπ. Επιτροπών από πολιτικό κύτταρο του μετώπου σε χώρους στείρων ψηφοφοριών για τις συμμαχίες, αποστράτευση/ αποθάρρυνση των ανένταχτων μελών, μη ένταξη νέων κοκ.)

5. Όλα τα παραπάνω δεν έχουν σκοπό απλά να επιρρίψουν ευθύνες, αλλά **να αλλάξει άμεσα ο τρόπος της συζήτησης.** Απαιτείται μια **νέα πολιτική φιλοδοξία** για την Αριστερά, ειδικά για την αντικαπ. Αριστερά. Μπροστά στο νέο γύρω κοινωνικού κανιβαλισμού με δράστες την Κυβέρνηση ΣΥΡ-ΑΝΕΛ και «αντιπολίτευση» το αντιδραστικό μπλοκ ΝΔ, ΠΑΣΟΚ+, Ποτάμι και τους ναζί της ΧΑ, οι άμεσοι στόχοι για την αριστερά θα πρέπει να κινηθούν σε 2 άξονες:

- Πρώτα από όλα θα πρέπει **να συγκροτηθεί το αντίπαλο δέος** στα μνημόνια, την ΕΕ

και το Μεγ. Κεφάλαιο. Άμεσα, θα πρέπει να ληφθούν οι πρωτοβουλίες τόσο σε επίπεδο κοινωνίας (γειτονιές, σχολές και κλάδοι), όσο και σε πολιτικό επίπεδο για την συγκρότηση ενός ρεύματος που θα τα βάζει στα ίσια με τη βάρβαρη πολιτική.

Απαιτείται μια κοινωνικοπολιτική πρωτοβουλία, που θα συγκρούεται με αυτούς που ευθύνονται για τη φτώχεια και την δυστυχία του Λαού: **την ΕΕ και την ντόπια ολιγαρχία.** Εδώ όμως απαιτείται διαφορετική ιεράρχηση: Η μεγάλη κοινωνική πλειοψηφία των τριών μνημονίων στην πλάτη της, δε στρατεύεται γύρω από το ζήτημα της ΕΕ με τρόπο ευθύ, αλλά γύρω από το αν θα έχει δουλειά, ψωμί, σχολείο ή παιδικό σταθμό, νοσοκομείο κοκ.

Άμεσα στόχοι, λοιπόν, θα πρέπει να είναι το «Δουλειές με δικαιώματα για όλους», «Καθολικό δικαίωμα στην Παιδεία, την Υγεία και τις κοινωνικές παροχές» και για τους λόγους αυτούς απαιτείται σήμερα να συγκρουστούμε με αυτούς που έχουν τον πλούτο στην Ελλάδα και την ΕΕ... Με τον τρόπο αυτό το ζήτημα της ΕΕ και του Χρέους δε θα πρέπει να είναι ιδεοληψία και στείρα αντιπαράθεση, αλλά **ουσιαστικός πολιτικός στόχος προκειμένου να αναπνεύσει η κοινωνία.** Μια τέτοια πρωτοβουλία θα πρέπει να χωρά όλο το οργανωμένο (τη **ΛΑΕ** ή ένα σημαντικό τμήμα της, την **ΑΝΤΑΡΣΥΑ** ή την πλειοψηφία αυτής, πρωτοπόροι αγωνιστές από τις τάξεις του **ΚΚΕ**, μικρότερες αλλά σημαντικές οργανώσεις κοκ) και μεμονωμένο δυναμικό **της ρήξης και της ανυπακοής του ΟΧΙ,** όλους και όλες που συνειδητά ή ασυνείδητα αντιλαμβάνονται ότι η αλλαγή ρότας απαιτεί ρήξη με την ΕΕ και τη ντόπια ολιγαρχία που θησαυρίζει ακόμα και τώρα στις πλάτες του Λαού

- Στο γήπεδο αυτό, εκεί που ενοποιείται η εργατική τάξη και υλοποιείται η συμμαχία της με όλα τα θιγόμενα στρώματα, προκύπτει με πολύ πιο πραγματικούς και απτούς όρους το ζήτημα της συγκρότησης συνολικά των υποκειμένων. **Εκεί θα κριθεί αν μπορεί να πάρει ουσιαστικά προβάδισμα η αντικαπιταλιστική γραμμή** και αν η ρωγμή της ρήξης καταφέρει να γίνει πλειοψηφικό ρεύμα στην κοινωνία. Στη βάση αυτή θα κριθεί και η αναβάθμιση του προγράμματος, η επικοινωνία των πιο πρωτοπόρων δυνάμεων και η **ουσιαστική, ενιαία συγκρότησή τους σε ανώτερο επίπεδο.** Πιο σχηματικά θα μπορούσαμε να πούμε ότι «δε φταίνε οι μενσεβίκοι, αν εμείς δεν είμαστε μπολσεβίκοι». Ας συλλογιστούμε λοιπόν, με βάση όχι το πόσο καλά θα τα λέμε και θα επιβεβαιωνόμαστε μεταξύ μας, αλλά με βάση την υλική αντανάκλαση των πράξεών μας...

*μέλος ΠΕ ΝΑΡ και της ΑΝΤΑΡΣΥΑ Θεσσαλονίκης